

Leidiit Rafissa

Nro 1/2018

- Leila ja Letukka tien päällä
- Sari Juutilainen
- Teemana 1960- ja 1970-luvun pukeutuminen
- Klassikkoautolla Briteissä
- Kutsu Naisten Automobiiliajoihin
- Hallituksen esittely

Ajohansikkaat piirongin laatikosta

Kevätterveiset kaikille klubilaisille

Kulunut kevät on ollut kovin viileä, maaliskuu oli ymmärtääkseni kylmin viiteen vuoteen. Huhtikuun alussa kevät vaikutti vihdoinkin etenevän. Näin silloin jo ensimmäisen uskaliaan avoautoilijan Helsingissä. On siis aika ottaa ajohansikkaat esille piirongin laatikosta ja aloittaa kesän harrastekauteen valmistautuminen.

Naisten Automobiiliklubi piti perinteisen vuosikokouksen jo maaliskuussa. Kymmenkunta aktiivista klubilaista kokoontui 17.3. Hämeenlinnaan Ravintola Piparkakkutalon maukkaan lounaan äärelle, ja vuosikokouksen jälkeen seuraamme liittyi myös muita naismobilisteja kuulemaan ja keskustelemaan 60- ja 70-luvun muodista ja tyylistä.

Vuosikokouksessa käsiteltiin viime vuoden toimintakertomus sekä tilinpäätös ja päätettiin kuluvan vuoden 2018 toimintasuunnitelmasta. Viime vuosi oli Naisten Automobiiliklubin 10-vuotisjuhlavuosi, joka huipentui Naisten Automobiiliajoihin heinäkuussa naistenviikon sunnuntaina. Ajotapahtuma kokosi runsaasti yleisöä sekä lähtöpaikalle Hämeenlinnan torille että päätöspaikkaan Hämeen linnaan. Vuonna 2017 jäsenmaksut, tapahtumat ja lehden kannatusilmoitukset sekä klubituotteiden myynti kattoivat toimintamme kulut siten, että juhlavuoden kunniaksi pystyimme tekemään toimintamme suurimman yksittäisenä yhdistyksenä tehdyn lahjoituksen 1500 euroa Hyvä Joulumieli -keräykseen.

Tänä keväänä hallituksessa on tapahtunut useita muutoksia, ja uusi hallitus esittäytyy toisaalla tässä lehdessä. Hallituksesta eroavien jäsenten **Outi Niemen** ja **Mari Pihlaja-Kuhnan** tilalle valittiin uusina varsinaisina jäseninä **Päivi Lemmola** ja **Arja Viitaniemi**. Hallituksessa jatkavat **Sari Juutilainen** ja **Anitta Pellinen**. Sari esitti vuosikokoukselle, ettei ole tällä hetkellä käytettävissä puheenjohtajaksi - tämä johti Naisten Automobiiliklubissa puheenjohtajavaihdokseen, joka näkyy teille, hyvät klubilaiset, muun muassa puheenjohtajapalstan kirjoittajan vaihtumisena. Hallituksen varajäsenenä jatkaa **Kati Taivainen** ja uudeksi varajäseneksi valittiin **Anna-Mari Niemelä**. Haluan kiittää Saria ansiokkaasta puheenjohtajatyöstä kuluneina vuosina, työ jatkuu nyt hallituksen jäsenenä uutta puheenjohtajaa tukien. Haluan myös kiittää lämpimästi Outia ja Maria NAK:n eteen tehdystä työstä sekä toivottaa varsinaiset jäsenet Arjan ja Päivin sekä varajäsenen Anna-Marin tervetulleeksi hallitukseen.

Kuluvan vuoden 2018 toimintasuunnitelmaan sisältyy osallistuminen Classic Motorshow'hun Lahdessa vapun jälkeisenä viikonloppuna ja perinteiset Naisten Automobiiliajot sunnuntaina 22.7. Itä-Uudellamaalla. Tällä kertaa ajojen reitti kulkee Strömforsin ruukilta Ruotsinpyhtäältä Malmgårdin kartanon kautta Prestbackan Pitokartanoon Askolaan. Toivottavasti vuosikokouksen jälkeinen tyyliluento, josta voitte lukea tuonnempana tässä lehdessä, antaa hyvät eväät ajoihin valmistautumiseen.

Toivotan sekä klubilaiset autokuntineen että muut Naisten Automobiiliklubin ystävät tervetulleiksi kevään ja kesän tapahtumiin!

Tanja Virtanen-Leppä

Leidit Ratissa

Julkaisija:

Naisten Automobiiliklubi ry

Yhteystiedot:

leiditratissa@
naistenautomobiiliklubi.fi
040 562 0465

Vastaava toimittaja:

Anitta Pellinen

Toimituskunta:

Tanja Virtanen-Leppä
Lea Lahti

Avustajat tässä numerossa:

Sari Juutilainen
Leila Suutarinen

Ulkoasu:

Tiina Lemmola
tiina1965@gmail.com

Kansikuva:

Ursula Borg

Seuraava lehti ilmestyy
loka-marraskuun vaihteessa.

Aineistot: 30.9. mennessä:

leiditratissa@
naistenautobiiliklubi.fi

Kannatusilmoitusten hinnat, alv. 0 %

1/1 sivu	160 €
1/2 sivua, pysty/vaaka	120 €
1/4 sivu, pysty	80 €
1/8 sivu, vaaka	60 €
1/16 sivu, vaaka	(maksuton, jäsenille)

www.naistenautomobiiliklubi.fi/23

Loska-ajo veteraanikuorma-autolla kuulostaa aika miehiseltä, eikö vain. **Leila Suutarinen** ja 90-vuotias Letukka sen kuitenkin ajoivat hienosti varsin hankalissa sääolosuhteissa. Leila kuljetti Letukkaa numerolla yksi ja ”pokkasipa” vielä palkinnonkin. Hienoa, että vanhan kuorma-auton rattiin nainenkin rohkeasti tarttuu.

Sari Juutilainen on tyylikkäästi edistänyt naismobilismia ja museoajoneuvoharrastusta. Kotijoukkojen taustatuki on tässä tärkeää. Puolisonsa **Anssin** kanssa yhteistuumin on harrastettu reilut parikymmentä vuotta ja lapset otettu tapahtumiin mukaan. Ajotapahtumat eivät ole vain aikuisille, perheet lapsineen ovat tervetulleita. Näin vanhemmat voivat antaa

vaikka pienenkin kipinän, joka voi myöhemmin leimahtaa liekkiin.

1960- ja 1970-luvun pukeutumisesta on lehdessä tietopaketti **Jaana Aron** luennon annista. Siitä on varmasti hyötyä kaikille niillekin, jotka eivät päässeet osallistumaan teematapahtumaan.

Tanja Virtanen-Leppä rohkaisee omalla matkakertomuksellaan miettimään klassikkoauton vuokraamista lomamatkalla. Tällaisen kokemuksen voisi saada lyhemälläkin matkalla, esimerkiksi Englannissa.

Hyvää kevättä ja kesää!

Anitta Pellinen

Hurmaannu entisaikojen eleganssista!

Hotelli Töyrylän kartano

Ylellistä majoitusta ja upeat puitteet suuriin perhejuhliin, syntymäpäivien viettoon tai kynttiläillallisiin pienelläkin porukalla
Olemme avoinna ympäri vuoden ja ravintolassamme on A-oikeudet

Värjärintie 2, Artjärvi
www.toyrylankartano.fi

NAISTEN AUTOMOBILIJAJOT

Itä-Uudellamaalla

Naistenviikon sunnuntaina 22.7.2018

Toivotamme Naisten Automobiiliklubin jäsenet ja vierailevat naismobilistit ajokuntineen lämpimästi tervetulleiksi koko päivän kiireettömään ajotapahtumaan.

LÄHTÖPAIKKA

Strömforsin Ruukki, Ruukintie 11 A, Ruotsinpyhtää

OHJELMA

- klo 9.00 alk. Kokoontuminen Strömforsin Ruukilla
Ilmoittautuminen ja aamiainen Pajakahvilassa
Tutustuminen ruukkialueeseen omassa tahdissa
- klo 10.30 Lähtö noin 70 km ajoreitille
- n. 12.00 Tauko Malmgårdin kartanossa
Tutustuminen kartanoon ja panimomyymälään
- n. 14.00 Matka jatkuu kohti Askolaa
- klo 14.30 Saapuminen Prestbackan Pitokartanoon
Lounas ja palkintojenjako
- klo 16.00 jälk. Lähtö kotimatalle

ILMOITTAUTUMINEN

29.6. mennessä sähköisellä lomakkeella kotisivulta www.naistenautomobiiliklubi.fi tai jasenasiat@naistenautomobiiliklubi.fi tai Päivi Lemmola 0400 913 711. Ilmoita kuljettajan nimi, yhteystiedot, henkilömäärä, ajoneuvon merkki, malli ja vuosimalli sekä erityisruokavalio.

OSALLISTUMINEN

Museoajoneuvoikäisellä ajoneuvolla, jota kuljettaa nainen. Miehet ovat tervetulleita mukaan matkustajina. Pukeutuminen mielellään ajoneuvon aikakauden tyyliin. Osallistumismaksu on NAK:n jäsenen ajokunnalta 45 €/hlö, muilta 55 €/hlö ja maksetaan ilmoittautumisen jälkeen 2.7. mennessä Naisten Automobiiliklubin tilille FI04 1026 3000 4140 96. Viestikenttään: kuljettajan nimi ja henkilömäärä.

TIEDUSTELUT/AJOTYÖRYHMÄ

Tanja Virtanen-Leppä, pj@naistenautomobiiliklubi.fi
Sari Juutilainen, sari.h.juutilainen@gmail.com
Päivi Lemmola, jasenasiat@naistenautomobiiliklubi.fi, 0400 913 711
www.naistenautomobiiliklubi.fi

Tervetuloa mukaan!

Leila Suutarisen Liisa-sisaren poika Marko Aro oli ensimmäistä kertaa itse ratin takana Loska-ajoissa. Ajokkina oli Dodge Ambulanssi vm 1944, vieressä Leilan Letukka eli 1928 Chevrolet Capitol Truck -kuorma-auto.

Leila ja Letukka tien päällä

Teksti: Leila Suutarinen
Kuvat: Meelis Niin, Veikko Hoppula

Letukka 90 vuotta toukokuussa

Autot on tehty ajamista varten – myös museoautot” oli edesmenneen isäni *Olavi Sallisen* slogan. Olen pitänyt tätä periaatetta yllä. Museoautolla ajaminen on kaiken lisäksi vielä hauskaakin! Kesällä 2017 ajelin useamman kerran vuoden 1928 Chevrolet Capitol Truck -kuorma-autolla eli Letukalla, joka on Vehoniemen Automuseolle ja suvulleni tärkeä auto. Isoisäni on aloittanut ammattimaisen liikenteen Kivennavalla Karjalan Kansaksella juuri tällaisella autolla 10.5. 1928.

Isoisäni veli *Armas Sallinen* järjesti

Toivo-veljelleen mittamiehen paikan Ahjärven sahalla. Se homma ei asevelvollisuutensa autosotamiehenä suorittanutta ja aiemmin työkseen linja-autoa ajanutta *Toivo*a kiinnostanut. Sahalla oli muutama heikkotekoinen Ford TT-kuorma-auto, jotka olivat aina rikki ja pian *Toivo* huomasikin korjaavansa päivittäin sahan Fordeja. Saha hermostui huonosti toimiviin kuorma-autoihin ja ulkoisti kuljetukset. Isoisäläni oli 5000 markkaa säästöissä, *Armas*-veli lainasi 5000 markkaa ja sahan isäntä antoi 10000 markan eturahan kesän kuljetuksia vastaan. Nämä rahat matkassaan isoisäni lähti Viipuriin autokaupoille. Sieltä hän palasi Letukan ja *Ansio*-merkkisen puoliperävaunun kanssa ja taskussa oli vielä 25000 markan vekselivelka vakuutena Letukka perävaunuineen. Syksyyn mennessä auto oli maksettu sileeksi kuten hän

asian ilmaisi. Sallisen suvun kuljetusliiketoiminta oli alkanut ja jatkui aina vuoden 1984 alkuun asti. Vuonna 1983 siirryttiin kuljetuksesta kulttuuriin – Vehoniemen Automuseo avattiin kesällä 1983 – 35 vuotta sitten. Letukka perävaunuineen oli itseoikeutetusti ensimmäisessä näyttelyssä kunniapaikalla kuten myös kesän 2018 näyttelyssäkin.

Loska-ajot 28.-29.10.

Veteraanikuorma-autoseura ry eli tuttavallisemmin Vetku järjestää vuosittain kolme ajotapahtumaa: Kevätpäiväntauskeikan, Kesäkeikan ja Loska-ajon. Loska-ajo on aikanaan syntynyt isäni ehdotuksesta ja se ajetaan loka-marraskuun haasteellisilla keleillä. Hänen ajatuksensa oli, että ”eihän silloinkaan kelin mukaan ollut varaa ajoon lähtöä päättää, kun näillä autoilla leipä hankit-

Aamuhämärissä Letukka lasketaan Volvon vaihtolavalta katutasoon ja Loska-ajo katsotaan alkaneeksi.

Hieman erikoisempi kuorma-auto ajon vanhemmasta päästä oli vuosimallin 1949 Diamond T 306H, jolla matkasivat Juha Muukka ja Olli Rainesto.

tiin! Tosi harrastaja haluaa kunnioittaa kuorma-autoilun perinnettä myös huonommilla keleillä.” Ilmoittautuessasi ajoon reilu kuukausi ennen tapahtumaa, et voi tietää ajopäivän kelejä. Vetkun ajoihin pitää ilmoittautua heti, kun ilmoittautuminen alkaa, sillä muuten ei ehkä mahdu keikalle mukaan. Vuoden 2017 Loska-ajoihin oli ilmoittautunut 128 ajoneuvokuntaa.

Jo ennen ilmoittautumisen alkamista olin kysynyt tyttäreltäni **Pauliinalta**, että voinko olla museolta pois peräti kaksi päivää viikonloppuna. Hän myöntää minulle arkivapaita helpom-

min. Pomo se on pomollakin. Vehonien Automuseon kesäsesongin aikana en edes haluaisi olla pois töistä.

Ilmoittauduin keikalle. Vaikka olin kesällä ajellut Letukalla, niin loka-kuussa piti tarkistaa auton kunto pikku retkillä. Kelit olivat hyviä ja tiet kuivia. Vesipumppu alkoi vuotaa. Pumpussa oleva nahkatiiviste rasvattiin ja taas vedet pysyivät sisällä ja Letukka pelitti. Ajon lähtö oli Riihimäeltä tai paremmin Herajoelta Würthin pääkonttorilta ja ajattelin, että ajanpa sinne lauantaiamuna. Eihän sinne ole kuin 100 kilometriä. Tarkemmin ajateltuani, kun kuulin, että **Kämpin Aarno** ja **Hoppulan Veikko** lähtevät ajoihin Mesirannan Volvo Vikingillä, jossa on vaihtolava, niin päädyinkin kysymään menomatkaa lavapaikkaa. Lähdin ajoon ilman puoliperävaunua siis ns. nuppina. Perävaunun kanssa en olisi mahtunut lavakuljetukseen. Tällä tavoin saatoin nukkua lauantaiamuna hieman pitempään.

Torstaina ennen ajoja tuli melkoinen lumimyräkkä ja minun kotihuoltojoukoni olivat huolissaan selviämistäni. Letukassa on alla maailman ensimmäiset talvirenkaat, Hakkapeliitan edeltäjät, Nokian Kelirenkaat. Lumiketjujen olisi ollut, mutta ne olisivat syöneet hieman kovaksi muuttuneita vanhoja renkaitani ja luotin siihen ikuisena optimistina, että kyllä ne tiet ovat aurattuja.

Nukkuminen perjantain ja lauantain välisenä yönä jäi kuitenkin aika pieniin, sillä kävin perjantai-iltana kuuntele-

Ajon O-autona ajoi Pertti Laakson vuoden 1957 Mercedes-Benz. Letukakuljettaja olisinkin todennäköisesti johdattanut joukon harhaan ilman etuautoa.

Siskokset sateessa Karkkilan torilla. Vasemmalla Letukkakuljettaja Leila Suutarinen ja oikealla sisareni Liisa Sallinen-Aro.

massa Tampere-talossa **Anssi Tikanmäen** "Maisemakuvia Suomesta"-konsertin. Keikkajännityksestä varmaan johtui, että hukkasin käsilaukkuni, jossa tietysti oli kaikki käteinen, avaimet ja kortit. Se onneksi lopulta löytyi kotoa.

Aamuhämärissä ennen kahdeksaa odottelin Letukan saapumista lähtöpaikalle. Kämpin Aarno kiusasi minua, että "ei kai me Letukkaa pureta lavalta, kun on niin huonot kelitkin". Purettiinhan se auto alas. Letukka oli saanut vähän kylmää, kun ei ihan ensimmäisellä

lähtenyt käyntiin – vai olisiko ollut syytys vähän vinksallaan tai sitten ihan vaan loukkaantunut siitä, että tuotiin auton lavalla paikalle.

Tien päälle

Letukka oli ajon vanhin auto, joten olin lähtöluettelossa ensimmäisenä. Jäljesäni oli **Hannu Uutela** Ford 099T eli Hävittäjä-Hopalla vm 1940 ja sisarenpoikani **Marko Aro** Dodge Amblulan-silla vm 1944. Järjestäjän puolesta en-

simmäisenä yleensä ajaa ns. nolla-auto, joka tuntee reitin. Edelläni lähti reitille karkkilalainen **Pertti Laakso** Mercedes-Benz L321-autollaan vm 1957. Pertti kävi kyselemässä minulta ennen lähtöä, että millaista nopeutta pidetään. Letukka kulkee tosi iloisesti ja sanoin-kin, että jos alan roikkua takapuskurissasi, niin anna mennä lujempaa. Lähtöpaikalla pyysin väkeä pitämään minulle peukkuja, että pysyisin oijen välissä. Isäni aina toivotti tällä tavalla onnea matkaan. Riihimäeltä lähdettiin kohti Karkkila, joka oli välietappimme. Reitti ei kuitenkaan kulkenut suorinta tietä vaan ajoimme Hyvinkää – Kytäjä – Läyliäinen - Loppi kk – Pii-pala – Karkkila reitin. Ennen Karkkila-aisimme ajaa jotain metsäautotietäkin ja sillä suunnalla teitä ei ollut oikein aurattukaan. Letukka nousi näppärästi mäet ylös ja hätyyttelin Mersun takapuskuria. Uutena Letukan Capitol Truckit toimitettiin kolmevaihteisilla synkronoimattomilla vaihdelaatikoilla, mutta tähänkin autoon on ostettu neljäs vaihde lisähintaan – oikea loikarivaihte. Ilman kuormaa ajettaessa ykkösvaihte on ihan turha. Edelläni ajavan Mersun nopeuteen nähden kolmosvaihde oli vähän pieni ja moottori piti kovaa kierrosääntä. Nelosvaihteella taas olin koko ajan Mersun perälau-dassa kiinni. Karkkilassa kuulin, että ihan kaikki autot eivät olleet pysyneet oijen välissä ja tielle oli pyydetty hiekoitusautokin apuun. Pysäköimme automme Karkkilan torille paikallista ajoneuvonäyttelyä varten. Ehdin juuri pyytää Pertti Laaksoa ajamaan edelläni hieman lujempaa, ettei tarvitsisi koko ajan vekslata kolmos- ja nelosvaihteen välillä kaksoispoljennan ja välikaasun kanssa, kun pari vanhempaa miestä tulee juoksujalkaa sanomaan minulle, että "älä aja noin lujaa – me ei pysyt perässä". Nämä olivat 50-luvun autoilla ajossa. Taisin ihmetellä mielessäni, että miehiä ratissa ja paljon uudempia ja nopeampia autoja?? Karkkilassa tutustuttiin Valimomuseoon, joka oli mielenkiintoisempi kuin olin odottanut. Lounaan jälkeen reitti jatkui Karkkila – Vihtijärvi – Perttilä – Nurmijärvi – Palojo-ki – Tuusula. Tuusulaan olikin jo vähän kiire, koska olin ajatellut vetää pikku päikkärit ennen iltajuhlaa, joka järjestettiin Kuljetusliike R. Stenvallin halleilla ja samalla vietettiin ikinuoren

Veteraanikuorma-autoseuran puolesta Loska-ajon palkinnon Leila Suutariselle luovutti Tuure Hulm. Kuvassa Letukkakuski kiittää järjestäjiä sekä Kirsti ja Raimo Stenvallia, peukuttaa ajoa ja kehuu varmaan itseään.

Kanssasareni, Loska-ajon toinen naiskuljettaja, oli Petra Piirto, joka osallistui ajoon Scania L36- kuorma-autollaan vm 1968. Petra on aloittanut Vetkun keikoilla käynnin vuoden 2013 Hankoniemen keikalta.

Raimo Stenvallin 80-vuotis-syntymäpäiviä. Sankaria oli onnittelemassa vetkulaisten lisäksi liike-elämän edustajia, yhteistyökumppaneita ja ystäviä. Ruoka ja juoma virtasi, soitto soi ja kaikilla oli hauskaa.

Loska-ajopalkinto

Isäni on perustanut Vete-

raanikuorma-autoseura ry:lle myös kiertopalkinnon, jonka saa vuodeksi haltuunsa se Seuran jäsen, joka kulloinkin vanhimmalla kuorma-autolla osallistuu Loska-ajoon. Kukin auto/kuljettaja-yhdistelmä voi saada palkinnon haltuunsa ainoastaan kerran. Palkinto on jaettu vuodesta 1986 alkaen. Minä, vanhimman auton kuljettajana, kävin pokkaamassa palkinnon. Jälkeenpäin voin tunnustaa, että vaikka tiesinkin saavani palkinnon, jos Letukka pelittää ja pääsen reitin onnellisesti läpi, niin olin sitä noutaessani liikuttunut. Isä on ollut minulle yksi elämäni tärkeimpiä ihmisiä ja olen varma, että hän olisi ollut minusta ylpeä. Varmaan olikin, sillä tiedän hänen katselleen menoani pilven reunalta. Vanhalla autolla liikkumiseen liittyy aina pieni jännitysmomentti. Kun siihen lisätään edellisen yön vähät yöunet, päivä ulkona tai vetoisessa ohjaamossa ja illalla hyvää ruokaa ja vähän viiniä, niin olin valmis nukkumaan.

Ajaen kotiin

Letukalle olisi ollut vaihtolavakyyti kotimatkallemme, mutta päätin jo palkintojenjakotilaisuudessa, että menemme ajaen kotiin. Pidämme hauskaa. Koska olin saanut kaksi päivää vapaata, niin päätin nauttia koko rahan edestä. Kun repsikallanikaan ei ollut kiire, niin päätimme ajella Kangasalle vanhoja teitä. Vaikka auto oli ollut yön ulkona, niin se hörähti upeasti aamulla käyntiin. Polttoainetta tämäkin auto nauttii reippaasti ja kun kuljettajan istuimen alla on käsittämättömän pieni tankki, niin pidin huolen, että tällä reissulla ei polttoaine loppuisi. Hämärän päivän hämärtyessä Letukka nousi ketterästi kotitalliinsa Vehoniemenharjulle. Minulla oli niin hauska reissu, että päivän päätteeksi päätin, että lähdemme Letukan kanssa Vetkun kevätpäiväntasausajoihin maaliskuussa aloittamaan Letukan 90-vuotisjuhlavuotta. Välillä ehdin jo Letukalle kertoa, että lähdemkin Japaniin maaliskuussa, mutta kun se peruuntui, niin Letukan ajokausi tuli aloitettua jo maaliskuussa.

Tervetuloa 150-vuotisjuhliin!

Tarjoamme kakkukahvit helatorstaina 10.5.2018 klo 14-19
Vehoniemen Automuseo, Vehoniemenharju

Yhdeksänkymmentä vuotta sitten toukokuun 10. päivä isoisäni aloitti ammattimaisen liikenteen Kivennavalla, Karjalan Kannaksella. Ajoneuvona hänellä oli Chevrolet Capitol Truck vuosimallia 1928 eli "Letukka". Itse synnyin samana päivänä tasan kolmekymmentä vuotta myöhemmin.

Tapaamisiin!

• • • •

Mahdollisten muistamisten sijasta toivomme Letukan kanssa, että lähdet mukaan Vehoniemen 5.5. alkavaan joukkorahoituskampanjaan tai tuet meitä Vehoniemen Automuseon kampanjoijille haluamallasi summalla. Aito Säästöpankki FI65 4503 0010 4802 04. Toiveemme on lasittaa Automuseon terassi kaikkien Vehoniemen Ystävien yhteiseksi olohuoneeksi.

Leila

Leila Suutarinen

VEHONIEMEN AUTOMUSEO
Vehoniemenharjuntie 92, 36570 Kaivanto

puh. 050 3657 023 | www.automuseo.com

/vehoniemenautomuseo

Sari Juutilainen

Kuva Ursula Borg

ABBA-tyyliin pukeutuneet Sari ja Anssi Juutilainen ja Mercedes-Benz 280 SEL 1974. Ajotapahtuma Vanajanlinnassa v. 1999. Kuva Juutilaisten arkisto

Teksti: Lea Lahti

Naisten Automobiiliklubin varapuheenjohtaja Sari Juutilainen nauttii tapahtumiin osallistumisesta ja on aktiivisesti mukana järjestämässä niitä.

Sari Juutilaisen klassikkoajoneuvoharrastus käynnistyi, kun puoliso hankki pitkään himoitsemansa menopelin. ”Mieheni **Anssi** oli jo pitkään haaveillut klassikkoikäisestä Mersusta”, Sari aloittaa. ”Anssi oli 11-vuotiaana Keniassa nähnyt upean uuden Mersun”, Sari kertoo. Siitä lähtien unelma omasta samanlaisesta autosta oli pitänyt miestä pauloissaan. Kun juuri samanlainen, 1970-lukuinen harmaa Mercedes punaisella nahkasisustalla osui kohdalle 1990-luvulla, ei vaihtoehtoja ollut, vaan Sarin piti luopua perheen kakkosautosta, omasta näppärästä Nissan Micrastaan, jotta rahat Mersun hankintaan saatiin raavittua kasaan. ”Anssi joutui siinä yhteydessä lupaamaan, ettei koskaan valita siitä, kun päiväkodista haetut, kurahaalareissa autoon survotut lapset jättävät omat jälkensä perheen ykkösautoon”, Sari kertoo hymyillen.

Auto ei ostohetkellä ollut vielä museoikäinen, mutta muutaman vuoden sisään vaadittu ikäraja täyttyi ja Mersu sai museoajoneuvostatuksen. Harrastukseen lähdettiin mukaan puolison kanssa yhteistuumin, ja heti alusta lähtien oli selvää, että ajotapahtumiin osallistuessa pukeudutaan auton vuosikymmenen tyyliin.

Sari muistelee, että ensimmäinen tapahtuma, johon osallistuttiin, oli Suomen Mercedes Benz Klubin järjestämä. ”Vuonna 1974 olin innokas ABBA-fani ja sitä muistellessa saimme idean pukeutumisen teemaan. Omasta garderbista ei vielä silloin löytynyt vaatetusta, joten MTV:n puvustamosta haettiin lainaan aiheeseen sopivat vaatteet. Tyyli viimeisteltiin teemaan sopivalla rekvisiitalla, ja auton takaikkunalle asetet-

ABBA-rekvisiittia. Kuva Anssi Juutilainen

Tytär Elisa ja Sari liikkeellä Hulda-bussilla. Kuva Anssi Juutilainen

tiin esille Waterloo-levyn kansi.”

Sittemmin vaatekaappiin on kertynyt monenlaisia asuja. ”Ensimmäinen ostos oli Mersun punaiseen nahkasisustaant sointuva leveälahkeinen kirjava hippityylinen haalari, joka on käytössä edelleen”, Sari kertoo.

Klassikkoajoneuvoharrastuksessa Saria viehättävät eniten mukavat tapahtumat. ”Koko tapahtuma alusta loppuun, laittautumisineen ja kaikkein valmiste- luineen on aina hieno kokemus”, Sari kiteyttää.

Myös ystäväpiiri on laajentunut klassikkoautoharrastuksen myötä. ”Olen tutustunut sellaisiin ihmisiin, joita en varmasti muuten olisi tavannut”, Sari iloitsee.

NAK

”En edes muista miten – ehkä **Järven Marja-Liisan** kautta – sain tiedon ajotapahtumasta, jossa naiset ajavat ja miehet saavat olla mukana vain apukuljettajan roolissa”, Sari muistelee. ”Osallistuin siis ajotapahtumaan Hämeenlinnan-Riihimäen seudulla vuonna 2006 jo ennen kuin Naisten Automobiiliklubi oli virallisesti olemassa.”

Kuljettaja muistelee, että tapahtumapäivänä oli upea aurinkoinen päivä ja kyydissä oli koko perhe. ”Meillä on valokuvia, kun lapset pelaavat 70-lukuista Stiga Fudista Lasimuseon pihalla.”

Siitä lähtien Juutilainen on ollut mukana lähes kaikissa NAK:n ajotapahtu-

Vintagevaatteiden tarina on tärkeä Sarille. Tämä iltapuku on teetetty Sarin äidille vuonna 1975 aivan erityiseen iltajuhlaan, jossa hänelle luovutettiin itsenäisyyspäivänä 1974 myönnetty Suomen Leijonan ritarikunnan suurmestari -kunniamerkki. Sari esitteli asun NAK:n Vintage-muotinäytöksessä WeeGeellä 2010. Kuva Timo Hietala

missa. ”Kun Naisten Automobiiliklubi perustettiin naistenpäivänä 2007 olin mukana perustavassa kokouksessa”, NAK:ia vuodet 2014-17 puheenjohtajana luotsannut, nykyinen varapuheenjohtaja toteaa.

Sari on ollut myös aktiivisesti mukana järjestämässä ajotapahtumia. Vuoden 2011 Turkuun suuntautuneet ajot olivat Sarin johtaman työryhmän ideoidut, ja siitä lähtien hän on ollut mukana useampien ajojen suunnittelussa. ”On kivaa puuhata miettiä kohteita ja suunnitella reittiä”, aktiivinen toimija kertoo. Paperilla suunnittelua hieman

työläämpää on hoitaa käytännön järjestelyjä; soitella ja sopia reitin kohteet sekä lähtö-, maali-, tauko- ja ruokapaikat.

Jännittävin kohta on kuitenkin se, kun kutsut on lähetetty ja odotellaan, tuleeko ilmoittautumisia. ”Jos jotain saisi toivoa, niin soisin, että ajotapahtumiin ilmoittauduttaisiin ajoissa. Viikkoa ennen ilmoittautumisaajan päättymistä alkaa hirvittää, kun listalla ei vielä ole kuin kymmenen autoa, ja tapahtumaa on jo hehkutettu paikallislehdille ja valtakunnalliselle medialle”, varapuheenjohtaja huokaa. Aina on

NAK:n Vintage-muotinäytöksen 2009 mallit: klubin jäseniä, perheenjäseniä ja mobilistiyhdistyksiä. Kuva Kari Walle

kuitenkin käynyt niin, että viimeisellä viikolla osallistujamäärä tuplaantuu - ja joskus enemmänkin.

Ongelma korostuu entisestään, kun ilmoittautumisaktiivisuutta vertaa esimerkiksi MB-klubin tapahtumiin, jotka täyttyvät hetkessä. Asia selittyy toki osin sillä, että NAK on jäsenmäärältään varsin pieni yhdistys.

Juutilainen toivoisikin Naisten Autobiiliiklubiin lisää aktiivisia toimijoita, jotka jaksaisivat antaa aikaa yhteisen hyvän eteen. ”On kai vaan niin, että naisilla on usein vapaa-aikanaikin vastuulla enemmän kodin- ja lastenhoidon liittyviä asioita eikä aikaa liikene harrastukselle niin paljon kuin miehillä”, Sari vertailee. ”Jos järjestelyt jäävät aina samojen henkilöiden harteille, on pelkona se, että ydinporukka väsähtää.”

Varapuheenjohtaja toivookin hartaasti, että mahdollisimman moni jäsen rohkenisi lähteä edes yhden kerran järjestämään jotain yhteistä; ajotapahtumaa tai miksei jotain ihan muuta.

”Tämä on senkin puoleen ollut mukava harrastus, että lapset on aina voinut ottaa mukaan”, Juutilainen toteaa. ”Perheen nuoriso osallistuu vieläkin esimerkiksi MB-klubin pikkujouluun.”

Nyt kun perheessä on useampi har-

Sari 1970-lukuisessa haalariasussa. Kuva Juutilaisten arkisto

rasteajoneuvo, olisi jatkossa mahdollista saada nuoria jo osallistumaan tapahtumiin itse ajaen oman kaveriporukan kera.

Puolison ammattina klassikkoajoneuvot

Sarin puolison ammatti liittyy vahvasti harrastukseen. Anssi Juutilainen on toiminut pitkään aktiivijäsenenä Suomen MB Klubissa, puheenjohtajanakin useamman vuoden. Työpaikalla vähennettiin väkeä 2012 ja yli 20 vuotta pankkialalla toimineelle miehelle tarjoutui eropaketin avulla tilaisuus oman yrityksen käynnistämiseen perheen toimeentuloa vaarantamatta. Aluksi liiketoiminta-ajatuksena oli keskittyä auttamaan Saksasta autoja hankkivia tai sinne klassikkoautoja myyviä. ”Puhumme molemmat sujuvasti saksaa”, Sari kertoo.

Yrittäjän alkutaipaleella Anssi osti mielestään hyväkuntoisen 1960-luvun DKW:n jonka ajatteli myyvänsä hyvällä voitolla Saksaan. Saksalaisen autonostajan tarkkuus kuitenkin yllätti, mutta pettymys vaihtui aikaa myöten voitoksi, kun Classic Data, saksalainen klassikkoautojen kuntoluokitus tuli samassa

Anssi ja Sari Juutilainen harrastavat yhteistuumin. Tässä ollaan Naisten Automobiiliajoissa 2009. Kuva Juutilaisten arkisto

yhteydessä tutuksi.

Nykyisin Juutilaisen yritys onkin keskittynyt Classc Data -arviointeihin ja kysyntä on yllättänyt yrittäjän. ”Miten paljon Suomesta löytyykin harrasteauton omistajia, jotka haluavat arvioittaa autonsa saksalaisen asteikon mukaan”, Sari hämmästelee. Anssin yritys suorittaa harrasteajoneuvojen kuntotarkastuksia ja määrittelee ajoneuvoille ajanmukaisen markkina-arvon sekä kirjoittaa siitä kansainvälisesti pätevän sertifikaatin.

Sari itse toimii päivätyönään johtajana Danske Bankin yritysasiakasliiketoiminnassa ”Olen mielenkiinnolla seurannut tässä vieressä, kun mies tekee mieleistä työtä kivan harrastuksen parissa”, Sari kertoo. ”Kotona käydään silloin tällöin kahvipöytäkeskusteluja, kun pankkiirina pohdin kuitenkin koko ajan, voisiko liiketoimintaa vielä jalostaa paremmin tuottavaksi”, Sari naurahtaa.

Mieleen painuneita hetkiä

Klassikkoautoharrastuksen parissa on saanut kokea monia ikimuistoisia hetkiä. Sari muistelee nauraen tapausta, kun Juutilaiset olivat MB-klubin Hulda-bussilla matkalla Turkuun Concours d'Elegance tapahtumaan. Turun

ja Salon välillä pienellä mutkaisella tiellä ajettiin normaalia matkavauhtia. Liikenne pysäytettiin hetkeksi tietyömaan vuoksi ja perässä ajaneen sporttisen Bemarkin kuljettaja hyppäsi ulos autostaan ja koputti ikkunaan. ”Miten ihmeessä tuolla hassulla sämpylällä voi ajaa tuollaista vauhtia”, mies kysyi. ”Moottoritiellä Hulda ei tietenkään ole nopeimmasta päästä, mutta on hyvä esimerkki siitä, että oman aikansa maanteillä vanhakin auto kulkee varsin mukavaa vauhtia”, Sari toteaa.

Juutilainen toteaa, että 1960-1970-lukuisella klassikkoautolla ajaa siinä missä nykyautollakin, mutta tunnistaa samaan hengenvetoon, että pieni

harjoittelu itselle entuudestaan tunte mattomalla autolla ei olisi pahitteeksi. Viime kesän Naisten Automobiiliajoissa Hämeenlinnassa alla oli keväällä perheeseen ostettu auto. ”Olin ensimmäistä kertaa 220 SEb -Mersun puikoissa, kun lähdettiin hotellilta toria kohti ja onnistuin sammuttamaan auton monta kertaa pienelle mäenkumpareelle”, Sari huokaa. ”Kun pääsin sinuiksi auton kanssa, ajo sujui varsin hyvin.”

Naisten Automobiiliklubin Vintage-muotinäytökset Espoon WeeGee-talolla on yksi mieleen painuneimmista tapahtumista, joihin Klubin jäsenenä on päässyt osallistumaan. ”Oli kerta kaikkiaan hämmästyttävää kuinka paljon jäsenten omista vaatekaapeista löytyy eri vuosikymmenten upeita asuja ja asusteita”, Sari iloitsee.

Vintage-pukeutumisen myötä on tullut huomattua, että kaikkea vanhaa ei kannata hukata pois. Omasta kaapist löytyy 1980-luvun vaatteita, joita ei nyt hävitetä. ”Harmittaa vietävästi, kun vanhoissa valokuviissa näkyvät äidin itse ompeleamat mekot on jossain kohtaa hukattu”, Sari huokaa. ”Lapsena ollessa mekot olivat vielä tallella ja käytin niitä prinsessaleikeissä.”

Sarin oma vintage-garderobi on täydentynyt ostetuilla ja saaduilla asuilla.

Kohti ensi kesän Naisten Automobiiliajoja Mercedes-Benz 220 SEb Coupélla 1965. Kuva Anssi Juutilainen.

CLASSIC MOTORSHOW

classicmotorshow.fi

5.-6.5.2018 LAHTI

MUISTOJEN AJONEUVOT LAHDEN MESSUKESKUKSESSA

Autoja, moottoripyöriä, moottorikelkkoja, mopoja, työkoneita, traktoreita, raskasta kalustoa, pienoismalleja, merkkikerhoja, kauppiaita, kunnostajia, asiantuntijoita, oheisohjelmaa ja paljon muuta!

Tervetuloa!

**Uutta
OMISTAJIEN
HELMET**

**Teemana
BRITT**

AVOINNA
la 5.5. klo 9-17
su 6.5. klo 10-17

LIPUT
19 €
(alle 12 v. veloituksetta)

Pääyhteistyökumppanit

MOBILISTI

Kamasa-TOOLS

SONAX®

Yhteistyökumppanit

vannetukku.fi

Papa Garage

motonet

LÄHTAPIOLA

”Ystävän äidiltä saadut mekot ovat minulle arvokkaita siksi, että niillä on tarina, kenelle ne ovat kuuluneet, kuka ne on tehnyt tai mistä ostanut”, Juutilainen painottaa.

Reilu vuosi sitten toteutettu Habitare-messuille osallistuminen oli iso ponnistus, jonka eteen pieni työryhmä; **Anitta Pellinen, Leila Suutarinen, Hanna Järvi** ja Sari tekivät suuren työn. Messuilla Klubia päästiin esittelemään ja tekemään tunnetuksi uudenlaiselle kohderyhmälle. Messurupeama keskiviikosta sunnuntaihin oli melkoinen urakka. ”Kokeuksena kovin mielenkiintoinen, mutta ei varmaankaan ihan heti lähdetä uudestaan”, Sari toteaa.

”Tulevaisuudessa haluaisin osallistua johonkin kansainväliseen klassikkoautojen ajotapahtumaan”, Juutilainen haaveilee. Haave sai lisäpontta viime vuonna lomalla Itävallassa. ”Olimme lomalla paikallisten Mercedes Benz -harrastajien pyörittämässä hotellissa ja siellä oli pois lähtiessämme juuri alkamassa ajotapahtuma, kymmeniä, ellei jopa useampi sata autoa, varmaankin satoja osallistujia”, Sari kertoo. Serpentitiet vanhalla autolla olisi varmaankin unohtumaton kokemus. ”Ehkä sinne tulevaisuudessa. Auto junaan ja Alpeille”, Juutilainen haaveilee.

Sarin ja Anssin harrastekalustoon kuuluu: Mercedes-Benzit 280 SEL (1974), E 200 Cabriolet (1996), E 220 Coupé (1994) ja 220 SEb Coupé (1965).

HB-Automobile

Mobiilihotelli

0400 317 082

LK-PAKKAUS Ky

ALL-PACK OY

NAK:n hallitus 2018

Tanja Virtanen-Leppä, puheenjohtaja (Helsinki)

Tanja on harrastanut vanhoja automobiileja ja vintagea kymmenisen vuotta. Autoilu on kyllä ollut harrastuksena jo pienestä pitäen, nuorena vielä maalla asuessaan Tanjaa jopa houkuteltiin jokamiesluokan pariin. Mutta autoklassikkojen muutokieli kiinnostaa enemmän! Käytössä olevaan ajokaluustoon kuuluvat kaksitahtinen Saab 95 1962, Jaguar Mark 7 1955 ja Singer Roadster 1954. Tanja tuli mukaan NAK:n toimintaan ajotapahtumien kautta ja siirtyy nyt varapuheenjohtajasta puheenjohtajaksi. Tanja pyrkii omalla toiminnallaan tuomaan ruohonjuuritasolla Klubia esiin ja innostamaan uusia jäseniä mukaan.

Arja Viitaniemi, sihteeri (Hämeenlinna)

Arja on osallistunut Naisten Automobiiliklubin ajoihin harvakseltaan vuodesta 2010. Perheessä on aina harrastettu autoja, mopoja ja traktoreita. Lasten ollessa pieniä koko perhe osallistui Citroën-kerhon tapahtumiin erikokoisilla ja -näköisillä Sitikoilla. Myöhemmin talliin on tullut museomobiili Packard Business Coupe 1940, juuri museoiän saavuttanut Mercedes-Benz ja ikioma Plymouth Barracuda Formula S 1967. Tallissa kesäistä ulkoilutusta odottaa edelleen Citroën Cammionette -asuntoauto 1967 ja suurempaa kunnostusta vaativa Citroën B11 1951. Oman Harrikan Arja omisti muutaman vuoden, mutta työkiireiden vuoksi myi sen hyvää kotiin.

Sari Juutilainen, varapuheenjohtaja (Espoo)

Sari on Naisten Automobiiliklubin perustajajäseniä ja toimi klubin puheenjohtajana vuosina 2014-2017. Automobiiliharrastuksen pariin Sari on tullut miehensä jalanjäljissä ja tällä hetkellä Mersu-perheen kalusto koostuu kuudesta Johtotähdestä. Näistä usein Naisten Automobiiliajoissakin nähty 280 SEL vuodelta 1974 on perheen ensimmäinen harrasteauto. Viime vuonna kalusto kasvoi Juhla-ajoihin osallistuneella 220 SEb Coupella Sarin syntymävuodelta ja tämän kesän ajoihin autoa odotellaan uuden värin saaneena ja muutenkin entistä ehompana. Sarin haaveena olisi vielä kasvattaa Mersu-perhettä 50-luvun 190 SL:llä, ei vähiten siksi, että 70- ja 60-lukujen asujen lisäksi vaatekomerossa on jo odottamassa vintagea 50-luvulta.

Päivi Lemmola, jäsenasiain- ja rahastonhoitaja (Espoo)

Autot ovat kiinnostaneet Päiviä jo aivan pikkulikasta. ”Olin varmaan enemmän haitaksi kuin hyödyksi, kun tungen itseni mukaan isän autonkorjauskeikoille, vaikka yleensä minullekin keksittiin hommaa, jos ei muuta niin valon näytämistä. Valitettavasti alan koulutuksen hankinta jäi, kun en uskaltautunut poikien joukkoon ja lopulta työelämä vei kokonaan toisille urille.” Hänellä itsellään on vuoden 1962 Dodge Lancer, joka jo kipeästi kaipaisi osaavaa kättä. Päivi on aiemmin ollut Autohistoriallisen Seuran rahaston- ja jäsenasioiden hoitajana, mutta työkiireet pakottivat välillä vähentämään harrastusta. Työtilanteen taas vakiinnuttua kuvioihinsa hän odottaa innolla mitä Naisten Automobiiliklubi tuo tullessaan.

Anitta Pellinen, hallituksen jäsen (Nurmijärvi)

Anitta on Naisten Autobiiliiklubin perustajajäseniä ja Leikit Ratissa -lehden vastaava toimittaja. Harrastaminen alkoi v. 2000 Autohistoriallisessa Seurassa, jonka sihteerinä ja hallituksen jäsenenä Anitta toimi kymmenen vuotta. Hän on myös AHS:n Morjens-lehden toimitussihteerä. Erityisesti harrastuksen sosiaalinen puoli, pukeutumiskulttuuri ja vanhojen ajoneuvojen estetiikka kiehtovat Anittaa. Monessa mukana oleminen on tuonut elämään laajan mobilistiystävien verkoston yli yhdistysrajojen. Perheessä on useita museoajoneuvoja, joista Anittalla MGA 1600 Roadster Mk1 1960, Peugeot 504 Coupe 1974, Volvo Amazon 1964 ja Tunturi-mopo 1974.

Anna-Mari Niemelä, hallituksen varajäsen (Vihti)

Anna-Marin sydän sykkii amerikkalaisille V8-mootto-reille. Tallista löytyy 1988 vuoden Pontiac Trans Am, joka aina kesäisin toimittaa käyttöauton virkaa. Sillä tulee käytyä erilaisissa cruisingeissa kuin myös radalla ajamassa. Anna-Maria on pienestä pitäen kiinnostaneet erilaiset moottorijoneuvot. Hän muistaa kuinka kahdeksanvuotiaana on kirjoittanut Ystäväni-kirjaan kohtaan ”Mikä on unelmasi?”-vastauksen: ”Saada mopo.”

Kati Taivainen, hallituksen varajäsen (Vantaa)

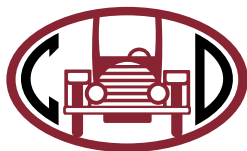
Katin innostus autoihin on peritty isältä, joka on koko elämänsä hääriinyt autojen parissa. Autotallissa on pieni punainen Pompannappi vm 1971, Plymouth vm 1939 sekä pari moottoripyörää. Autojen kunnostus ja puunaus on isän vastuulla edelleen, mutta ajopuolen Kati hoitaa suurella innolla. Viime vuosina taukoa ovat tuoneet perheen 6- ja 2-vuotiaat lapset, mutta pikkuhiljaa pieninkin pääsee mukaan reissuille ja sitten taas päästään kartuttamaan kilometrejä koko perheen voimin. Ensi kesän Naisten Autobiiliajoja odotellaan jo innokkaina!

KLASSIK AUTO OY

Tietävätkö perillisesi harrasteautojesi
todellisen arvon?

Classic Datan sertifioidut
tarkastuspalvelut tuottavat
kirjallisen todistuksen auton
kunnosta ja arvosta.

Sovi tarkastus: Klassik Auto Oy
Puh. 050 302 1116

Classic Data
VALTUUTETTU TARKASTAJA

- Teemme saksalaisen Classic Data -sertifikaatin edellyttämiä kunto- ja arvomäärittämiä, kysy lisää.
- Hyödyt osto-, myynti- ja vakuutusilanteissa.

Anssi Juutilainen • www.klassik-auto.fi • 050 302 1116

Teemana 1960- ja 1970-luvun pukeutuminen

Teksti: Sari Juutilainen
Kuvat: Lea Lahti

Naisten Autobiiliklubin vuosikokouksen yhteydessä järjestettiin vintagepukeutumisen teematapahtuma. Aiemmin klubilaisia on perehdytetty niin 40- ja 50-luvun pukeutumiseen kuin eri vuosikymmenten meikkeihin ja kampauksiinkin. Tällä kertaa keskityimme pukeutumiseen 60- ja 70-luvuilla, sillä kun katsoo vaikkapa Naisten Autobiiliajojen kalustoa, aika moni meistä klubilaisista ajalee

Jaana Aro

juuri tuon aikakauden ajoneuvolla.

Tällä kertaa Hämeenlinnan Piparkakkutaloon kokoontui viitisentoista naismobilistia kuulemaan Tampereen teattereissa pukusuunnittelijana ja puvustajana työskentelevän **Jaana Aron** luentoa aiheesta. Tai ehkä luento on täysin väärä sana kuvaamaan tilaisuuden luonnetta, Albert-kabinetin täytti tilaisuuden ajan iloinen puheensorina, kun Jaanan kuvamateriaali sekä mukana olleet puvut ja kengät kirvoittivat osallistujia jakamaan myös omakohtaiset muistonsa tuon ajan pukeutumisesta tai omien vanhempien vaatekaappien aarteista.

Mikä sitten olikaan tyypillistä 60- ja 70-luvuille?

Jaanan mukaan pukeutumisessa suurten muutosten vuosikymmeniä olivat ennen kaikkea 20- ja 60-luku. Kun 20-luvulla naisten hameen helmat lyhenivät ennennäkemättö-

mästi, pantiin 60-luvulla vielä paremmaksi. Minihame oli yksi ilmentymä 60-lukua voimakkaasti leimanneesta nuorisokulttuurin kehittymisestä. Aiemmin erityisesti nuorille suunnattua muotia ei juuri ollut. 60-luvulla yhteiskunta teollistui, maalta muutettiin kaupunkiin, elintaso nousi ja rahaa oli mahdollista käyttää myös virkistäytymiseen ja pukeutumiseen. Nuorisokulttuurin teemat näkyivät pukeutumisessa, itse ommellun tai ompelijalla mittojen mukaan teetetyn

vaatteen sijaan haluttiin nopeasti tehdasvalmisteisia vaatteita uusista materiaaleista ja niitä ostettiin nuorison omista vaateliikkeistä.

Samoin 60-luvulla pitkät housut löysivät tiensä naisten pukeutumiseen. Aluksi lähinnä vapaa-ajanhousuina, joissa vetoketjukiin oli siveellisesti sivussa, mutta vuosikymmenen kuluessa myös muussa pukeutumisessa, jopa juhla-asuissa. Kun puolestaan etsii omaan 60-lukuihin asuunsa sopivia kenkiä, on hyvä muistaa, että 50-luvun stiletto oli vallalla kengissä vielä pitkälle 60-luvun puolelle, tämän jälkeen ensin pyöristyi kengän kärki, sen jälkeen leveni korko ja myöhemmin 70-luvulle tultaessa myös pohjan paksuus kasvoi.

Esimerkkeinä suuren maailman muodista 60-luvulla kävimme läpi Chanelin ajattoman klassiset jakkupuvut, YSL:n geometriset kuviot ja voimakkaat värit, Andre Courreges'n avaruusmuodin sekä englantilaisen Mary Quantin kukkakuviot, pallot, raidat ja liivihameet, luonnollisesti mallina Twiggy. Kotimaisesta muodista muistimme mm. Marimekon tassaraidan vuodelta 1968 sekä materiaaleista crimplenen, josta tehty jakkupuku oli myös näytillä ja aiheutti monelle värisytyksiä - joka säähän sopiva materiaali kun oli lämpimällä ilmalla hiostavan kuuma ja kylmällä jäätävän kylmä.

1970-luvun muodista Jaana nosti housupuvut, liivi-housuyhdistelmät, pitkät hameet ja haalarit. Pitkien housujen lahkeet alkoivat leventyä jo 60-luvun lopulla ja kehitys jatkui 70-luvulla. Samalla takkien ja paitojen kaulukset levenivät. Kun tähän lisätään vielä vuosikymmenen kampaustyyli, sai kuvamateriaali tuolta ajalta aikaan monta naurunpurskahdusta osallistujien keskuudessa. Ja kukapa ei muistaisi 70-luvun materiaaleista vaikkapa teryleeniä, jota kansakunta kaipasi Urpon hittikappaleessa. Käsitöinä virkattiin 70-luvulla mm. bikineitä ja joustofrotee, jerseyneuleet ja trikoo toivat mukavuutta pukeutumiseen. Omankin vaatekaappini kätöistä löytyy vielä koulun käsityötunnilla ommellut, käsin kirjaillut joustofroteebikinit!

Muutaman sanan puhuimme myös tuon ajan vaatteiden kestävydestä. Jaana totesi, että saamme kiittää nykyistä miedompia pesuaineita sekä runsaampaa vedenkäyttöä siitä, että moni vintagevaate on säilynyt tähän päivään asti.

Loppuun vielä pesuvinkki sille kirpputorilta löytyneelle hieman tunkkaiselle vintageunelmalle: pesuveteen joko etikkaa tai Dettolia ja asu freessinä kesän ajoihin!

Mekaanikko Pekka Valtonen ja Great Escape Carsin edustaja täyttävät sopimuspapereita vuokra-autostamme Jaguar Mk2 3.4 vm 1965.

Klassikkoautoilua Briteissä kesällä 2017

Teksti: Tanja Virtanen-Leppä
Kuvat: Tanja-Virtanen-Leppä
ja Pekka Valtonen

Keväällä katseet suuntautuvat jo kesää kohti, ja mikä olisikaan mukavampaa kuin yhdistää mobilismi ja lomailu. Klassikkoauton vuokraaminen on hieno lisäohjelma lomamatkaan!

Allekirjoittanut ja mekaanikko tekivät kesällä 2017 omatoimimatkan Englantiin ja Walesiin. Tarkempi matkustusajankohta oli maanantai 26.6. - keskiviikko 28.6, matka yhdistettiin kaupunkilomaan Lontoossa. Auto päätettiin nettiselvitykseen pohjautuen vuokrata

yritykseltä nimeltä Great Escape Cars. Yritys vuokraa klassikkoautoja Worcestershiren Redditchissä, hieman Birminghamin eteläpuolella. Great Escape Carsilla on laaja valikoima eri tyyppisiä ja ikäisiä autoja painottuen luonnollisesti brittimerkkeihin (Jaguar, Austin-Healey, Jensen, Triumph, MG, Mini ja Morris). Valikoimaan kuuluu myös muita autoja kuten esim. Alfa-Romeo ja Porsche.

Matkaan lähdettiin Lontoon Eustonin asemalta pikajunalla, Birminghamissa vaihdettiin paikallisjunaan. Autovuokraamo sijaitsi Redditchin laitaman teollisuusalueella. Sieltä vuokrasimme Jaguar Mk2:n 3.4 vm 1965. Klassikkoautoonkin

tuli mukaan navigaattori, mikä helpottaa matkantekoa. Kierreltyämme tovin pieniä, korkeiden pensaiden kehystämiä peltoteitä - jännittäviä ohitustilanteita jättikokoisten traktoreiden kanssa - päädyimme säällisen kokoiselle maalaistiel-le ja siitä kohti Worcesterin kaupunkia.

Tukikohtana historiallinen Worcester

Worcesterissa majoituimme idylliseen Diglis House -hotelliin, joka sijaitsee kävelyetäisyydellä keskustasta Severn-joen rannalla. Worcesterin yliopistokaupunki on tunnettu mm. katedraalista, joka

Diglis-hotellissa on 28 huonetta ja hyvä ruokaravintola.

Diglis-hotellin ravintolalla on upea terassi Severn-joen rannalla. Osa puutarha-terassista on varattu hotellin asukkaille, osaan voi tulla virkistytymään myös ohi kulkiessaan. Vaikkapa veneellä, kuten paikallisen yliopiston soutujoukkue teki meidän Diglissä ollessamme.

on yksi vanhimpia maailmassa, Royal Worcester -posliinista ja Lea & Perrinsin Worcestershire -kastikkeesta. Asukkaita on noin 100 000. Ensimmäisen päivän iltana kävelimme vanhassa keskustassa, erityisesti katedraalin ympäristö joen rannassa on todella kaunis.

Siiderikulttuuria Herefordshiressä

Maukkaan ja ravitsevan aamiaisen jälkeen lähdimme liikkeelle kohti Herefordshireä ja Much Marclen maalaiskylää, jossa toimii perinteinen siiderivalmistaja Westons. Kylän liepeillä oli

kerrassaan pakko pysähtyä ja ikuistaa Jaguar Much Marcle Garagen edessä.

H. Weston & Sons Limited on valmistanut siideriä samassa paikassa vuodesta 1880. Yhtiö on edelleen perheomisteinen, ja sitä johtaa neljännen sukupolven westonslainen **Helen Thomas**.

Siidereihiin käytettävät omenat tulevat alle sadan kilometrin säteeltä eli kyseessä on todellinen paikallistuote. Westonsin suodattamaton Old Rosie -siideri on valittu useina vuosina maailman parhaaksi siideriksi. Juoma on saanut nimensä Westonsin Old Rosie -nimisestä höyryjyrästä, kuten nimivalinnasta voi päätellä tämä palkittu siideri on mel-

H. Weston & Sons Limited on valmistanut siideriä sukutilallaan jo vuodesta 1880.

Much Marcle Garagelle piti pysähtyä kuvaamaan.

Westonsin siiderit kypsyvät vanhoissa puutynnyreissä. Perinteinen tammikypsytyt viimeistelee aidon siiderin maun.

koisen vahvaa! Miedompaan makuun on tarjolla mm. Rosie's Pig -niminen siideri, joka puolestaan on saanut nimensä jakeluautona käytetystä vm 1953 Fordista - auto oli kuulemma "A pig to start, and a pig to drive". Siksi lempinimi. Tutustumiskierros Westonsilla päättyi

Westonsin sukutilan Aveling and Porter -höyryjyvä "Old Rosie" v. 1921.

Kirjoittaja Tanja Virtanen-Leppä ja Jaguar Blaenavon Ironworksin pysäköintialueella.

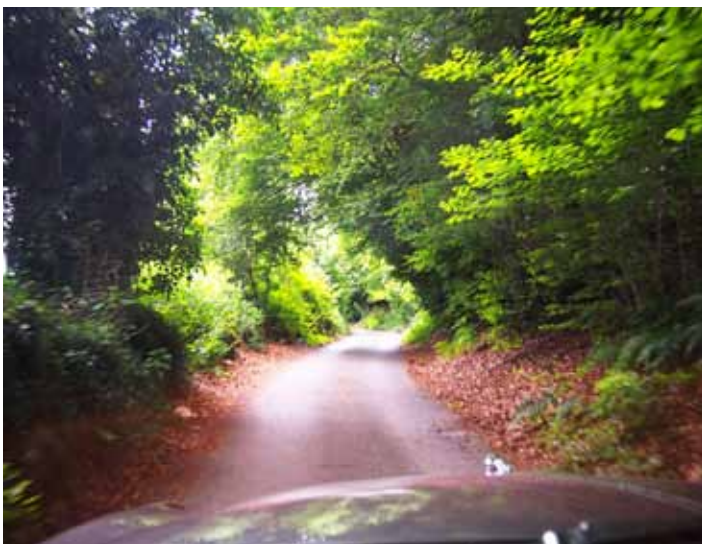

Siiderin jakeluun käytettiin ensin hevosia ja myöhemmin mm. tätä Fordin pakettiauttoa vuodelta 1953. Auto on lempinimeltään Rosie's Pig.

Unescon maailmanperintökohde Blaenavon Ironworks Walesissa.

tietenkin maistaisiin, jossa pääsimme vertailemaan tuotteiden vivahde-eroja. Lounaalla mietiskelimme mikä onkaan oikeaoppinen suomennos termille cider mill. Kun kerran olutta valmistetaan panimossa, niin eiköhän cider mill ole sitten suomeksi siiderimö.

Vauhdikasta autoilua Walesin pikkuteillä.

Tauko Walesin maaseudulla.

Great Malvernin asemarakennus vuodelta 1862 on hienosti entisöity ja edelleen asemakäytössä.

Nelipaikkainen Morgan tehtaan vanhimman osan päädyssä. Näissä rakennuksissa on valmistettu autoja käsiyönä yli sata vuotta.

Morganin kokoonpanorakennus.

Morganin klassikkomallien kokoonpanolinjaa.

Vehreyttä ja teollisuus-historiaa Walesissa

Lounaan jälkeen suuntasimme vehmaa-seen Walesiin. Blaenavonin alueella alettiin kaivaa rautamalmia jo 1600-luvun lopulla. Blaenavon Ironworks -rauta-tehdas avattiin 1789, ja siellä tuotettiin yhtiön omista kaivoksista louhitusta raudasta tuhansia tonneja takkirautaa. Myöhemmin 1860-luvulla siirryttiin terästeollisuuteen. Rautatehdas sekä muut Blaenavonin ympäristössä olevat teollisuus- ja kaivoskohteet ovat nykyisin osa Unescon maailmanperintöluetteloa. Blaenavonista suuntasimme Walesissa Hay On Wyen pikkukaupunkiin, ja sieltä Herefordin kautta takaisin Worcesteriin.

Morganin verhoiluosastolla.

Tehdaskierros Morganilla Great Malvernissa

Keskiviikkoamuna suuntasimme Great Malverniin, vuorossa matkan koho-kohta eli Morgan Motors. Ennen opastetulle tehdas-kierrokselle menoa tutus-tuimme Great Malvernin pikkukaupungin hienoon viktoriaaniseen rautatie-asemaan.

Morgan Plus 4 loppukokoonpanossa.

Plus 4 -mallin korin saarnipuukehikon valmistusta Morganilla.

Valmis klassikkomalli Plus 4.

Tehdaskierroksen vetäjä kertoi, että nämä klassikkomallien korin lokasuojan kaarien liimausmuotit ovat olleet tuotantokäytössä 1950-luvulta asti. Ja toimivat hyvin edelleen.

Morgan Motor Companyn perusti *Henry Frederick Stanley Morgan* vuonna 1910. Tehdas valmistaa autoja edelleen käsityönä samassa paikassa Great Malvernin kaupungissa Worcestershiressä Länsi-Englannissa, osin samoissa rakennuksissa joissa autoja tehtiin jo 100 vuotta sitten. Tehdas on edelleen Morganin perheen omistuksessa. Viime vuonna tuotantomäärä oli noin 1300 autoa. Perinteisestä käsityöläisyydestä pidetään kiinni, eikä Morgan siis suunnittele tuotannon laajentamista: tämä määrä riittää. Nykyään tuotannossa ovat puu/alumiinikoriset classic-mallit (4/4, Plus 4 ja Roadster) sekä kokonaan alumiinikorinen Aero sekä vuonna 2010 uudelleen tuotantoon otettu kolmipyöräinen Three-Wheeler. Tehtaalta voi myös vuokrata joko Plus 4 tai Three Wheeler -mallin päiväksi tai vaikka viikonlopuksi. Mutta me siis pysyimme Jaguar-linjalla.

Morgan Motorsin tuotan-

tokierros oli todella hyvä, sitä voi suositella lämpimästi kaikille mobilisteille. Kierroksen osallistujamäärä on rajattu ja kierros varataan etukäteen yrityksen nettisivuilta.

Lopputunnelmat ja kohti kotia

Kolmen päivän vuokra-ajan jälkeen palautimme Jaguarin Redditchiin ja otimme paikallisjunan Birminghamiin. Vielä yöpyminen Birminghamissa, sitten pikajunalla Lontooseen, josta lento takaisin Suomeen. Hieno matka kaiken kaikkiaan, paljon nähtävää ja koettavaa! Rohkaisenkin mobilisteja miettimään klassikkoauton vuokrausta seuraavalla lomamatkalla, vaikkapa vain pariksi päiväksi!

Kierroksen ammattitaitoinen vetäjä ja yksi harvinaisimmista Morganeista, malli "Plus 4 Plus" vuodelta 1963. Näitä on tehty ainoastaan 26 kappaletta.

Tehdaskierros päättyi esittelytilaan. Etualalla Morgan Aero 8 ja taaempana tehtaan kilpa-autoja.

Linkkejä:

Great Escape Cars

Diglis House Hotel

Tietoa Worcestershiren alueesta ja Worcesterin kaupungista

Westons Cider Mill

Blaenavon Ironworks

Morgan Motor Company

www.greatescapecars.co.uk/

www.diglishousehotel.co.uk/

www.visitworcestershire.org/worcester/

www.westons-cider.co.uk/

fi.wikipedia.org/wiki/Blaenavonin_teollisuusmaisema

www.morgan-motor.co.uk/

NAK-tapahtumia 2018

La-Su 5.-6.5.

CLASSIC MOTORSHOW'SSA Lahden Messukeskuksessa

Naisten Autobiiliiklubin OSASTOLLA E 12

olla brittitunnelmissa.

Tiedustelut Tanja Virtanen-Leppä, pj@naistenautobiiliiklubi.fi

Naistenviikon sunnuntaina 22.7.

NAISTEN AUTOMOBIIIAJOT Itä-Uudellamaalla

Klo 9.00 alkaen kokoontuminen ja aamiainen Strömforsin Ruukin Pajakahvilassa Ruotsinpyhtäällä, Ruukintie 11 A. Klo 10.30 lähtö noin 70 km ajoreitille. Tauko Malmgårdin kartanossa. Tutustuminen kartanoon ja panimomyymälään. Päätöslounas ja palkintojenjako Prestbackan Pitokartanossa Askolassa. Ilmoittautuminen 29.6. mennessä www.naistenautobiiliiklubi.fi tai jasenasiat@naistenautobiiliiklubi.fi tai Päivi Lemmola 040 091 3711. Ajokutsu/osallistumisohjeet sivulla 4 ja klubin kotisivulla.

Muita tapahtumia 2018

Helatorstaina 10.5. klo 14-19

LEILA SUUTARISEN JA LETUKAN 150-VUOTISJUHLA

Vehoniemen Automuseolla, Vehoniemenharju, Kaivanto
www.automuseo.com (Ks. kutsu sivulla 8)

Helatorstaina 10.5.

AHS:N HELATORSTAJAJOT Keski-Uudellamaalla

Lähtö ja maali: Vihtijärven Nummitupa, Lopentie 1616
Klo 10 kokoontuminen, lähtö klo 11 alkaen.
www.autohistoriallinenseura.fi

Lauantaina 26.5.

XX KUNINKAANTIEAJO Pyhtää-Elämäki

www.kymenautobiiliikerho.fi

Sunnuntaina 3.6. klo 9-15

VINTAGEVAATEPÄIVÄ ANTIN AUTOMUSEOLLA

Vesivehmaantie 308, 17130 Vesivehmaa.
Myynnissä vaatteita ja asusteita 1950-1970-luvulta naisille, miehille ja lapsille, mm. v. 1961 lopettaneen vaatekaupan jäämistöä; esim. popliini- ja kernitakkeja. Museon pihalta varattavissa myös 20 ilmaista peräkonttimyyntipaikkaa vintagevaatemyyjille. Varaukset: leantti@phnet.fi www.antinautomuseo.fi

Lauantaina 16.6.

SAHK:N RETKEILYAJO/TOISVESIAJO Virroilla

www.sahk.fi

Detailers Dreams

Presco
House of Quality

EXTERIOR & INTERIOR DETAILING MASTER

MA-FRA

NYT AUTO TUOKSUMAAN KESÄLTÄ!
Ma-Fra Hippy - Ihana tuulahdus 60-luvulta

KUN HALUAT TEHDÄ ERINOMAISTA JÄLKEÄ HELPOLLA

presco.fi info@presco.fi 03-53 400 53 laatuksimies.fi prescofinland